

LENI SARIS
Ballade voor Pamela

LENI SARIS
Ballade voor Pamela

Eerste druk in deze uitgave 2006

NUR 343

ISBN 90.205.2766.5

Copyright © 2006 by 'Westfriesland', Hoorn/Kampen

Omslagillustratie: Jack Staller

Omslagontwerp: Van Soelen, Zwaag

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

HOOFDSTUK 1

Pamela Meadows verscheen alleen op de laatste schoolbijeenkomst. Ze was niet van plan een minuut langer te blijven dan strikt noodzakelijk. Even overwoog ze apart te gaan zitten, maar ze vond het ook weer niet nodig in een hoekje weg te kruipen. Ze ging gewoon tussen de anderen zitten, maar hield zich afzijdig. Ze was altijd een eenling geweest en leek gedoemd dat te blijven. Toch was dat voor een groot deel haar eigen schuld. Toen Pamela als zevenjarig dochtertje van een Nederlandse moeder en Engelse vader voor een paar jaar naar Nederland kwam, voelde ze zich buitengesloten. Volwassenen vonden haar accent en taalkronkels aandoenlijk en grappig, kinderen zitten anders in elkaar. Pamela werd geplaagd. Ze schaamde zich verschrikkelijk als ze iets mals had gezegd en kwam dan huilend thuis. Ze kon er niet tegenop.

„Over discriminatie gesproken,” verzuchtte haar moeder. „Als mijn kind op een verjaarspartijtje is geweest en na afloop keurig de gastvrouw bedankt, lacht iedereen haar uit. De volgende dag vertelt zo’n kind hoe haar ouders om Pamela gelachen hebben, en dan is het dubbel zo erg. Pamela is te gevoelig, net als jij! Was ze maar een jongen, dan mocht ze van mij terugslaan. Een stevige mep wil wel eens helpen.”

„Pamela moet niet vechten,” zei haar man streng. Toen schoot hij in de lach. „Het is nu moeilijk, maar ze went wel.”

Het wende echter niet. Pamela trok zich haar onschuldige flaters veel te veel aan en bleef dagen ongelukkig natobben. Als haar moeder eens om zo’n grappige verspreking lachte, voelde ze zich helemaal totaal verlaten. Alleen haar vader lachte niet om haar, maar hij was zelf geen held in de Nederlandse taal. Zijn pogingen waren drie keer zo onthutsend als de hare, maar dat was geen troost voor Pamela. Ze had diep medelijden met hem, maar hij kon altijd weer overschakelen op het Engels. Zij niet.

Pamela was nog maar net op school in Nederland, toen ze een opgave van juf kreeg. Er waren eens twee witte konijntjes. De een heette Noortje, hoe zou zij de andere noemen? Doortje en Floortje lagen erg voor de hand, maar Pamela koos voor een heel andere oplossing. Ze vond dat het tweede konijntje Zuidje moest heten, een wel zeer ongewone naam.

De onderwijzeres staarde naar het gezichtje van haar half Engelse

pupil. De grote groene ogen keken haar verwonderd en hulpzoekend aan. Pamela had, in normale omstandigheden, een heel blije, zonnige uitstraling en haar lach was hartveroverend. Als Pamela onzeker of verdrietig was, werd dat lieve, grappige meisjesgezicht vreemd en gesloten.

Ze keek wantrouwend met hangende mondhoeken, de sluier van haar lange donkere wimpers laag over haar ogen getrokken, zo schermde ze zich af tegen de boze wereld. De luikjes gingen dan dicht, dacht haar moeder altijd.

„Hoe kom je in vredesnaam aan Zuidje?” vroeg de onderwijzeres verbaasd.

„Naaaauw,” zei Pamela, met een accent om plakken van te snijden. „Jij seg toch Noortje... nauw, dan is 't toch Oostje of Westje voor het andere konijn... so ik vond Suidje beautiful.”

Het lawaai dat toen losbarstte was oorverdovend. Lachen, schreeuwen, trappelen met de voeten... die gekke Pamela ook, hoe verzon ze het?

De onderwijzeres glimlachte tegen Pamela. Ze bracht het op werkelijk alleen maar te glimlachen. Tevergeefs, want Pamela had zich teruggetrokken in haar schulp, haar mondhoeken zakten, de gordijntjes vielen voor haar ogen. Ze hilde niet, ze zei niets. Ze was er gewoon niet meer voor haar omgeving, voor al die gillende kinderen, voor de vriendelijk glimlachende juffrouw, die haar natuurlijk ook een stom kind vond. Het hoefde van Pamela allemaal niet meer.

In later jaren zag Pamela nog altijd kans zich te verspreken en ze bleef het afschuwelijk vinden dat men daar om moest lachen ofschoon ze toch wel gevoel voor humor had. Dat Pamela het jaren later tijdens een discussie op school over kinderAFslag had in plaats van over kinderbijslag, vond men een grappige verspreking. Pamela vond het allesbehalve leuk. Dat haar sokken in het begin naar beneden vielen in plaats van afzakten bracht de klas aan het gillen.

Er waren uit die tijd twee kleine gebeurtenissen die haar toenmalige onderwijzeres, mevrouw Doelsma, nooit meer vergat en koesterde als de liefste herinneringen uit haar bestaan als onderwijzeres.

Op een dag kwam er een nieuweling op school, een piepklein Afrikaans jongetje, een jongetje van louter ebbenhout met prachtige ogen en ongelooflijk mooie tandjes. Hij werd geplaagd en niet zo zuinig, en als er een begint, doet de rest mee. Alleen Pamela stond hulpeloos toe te kijken toen juf Doelsma haastig kwam aanlopen en

zich over de nieuweling ontfermde. Ze keek even rond, tot ze Pamela zag. „Pamela,” zei ze. „Wil jij op hem passen? Hij voelt zich alleen.” „Yes, miss Douwlsma.” Pamela glimlachte stralend en haar ogen waren zo helder als kristal. „Black is beautiful, isn’t it? Kom maar, Daniël, ik zorg wel voor je.”

Gerustgesteld liet Miss Douwlsma het kind bij Pamela achter. Wat Pamela voor zichzelf niet kon opbrengen, deed ze voor haar vriendje. Ze vocht voor hem en ze waren elkaar toegewijd door dik en dun. Enkele weken later hoorde mevrouw Doelsma de volgende dialoog tussen het interessante kinderpaar uit haar klas. Pamela en Daniël zaten tijdens de pauze geknield bij een rozenstruik achteraan op het speelveld en mevrouw Doelsma besloot eens te gaan kijken wat die twee zo bezig hield.

Ze keken beiden op toen ze bij hen stilstond. Er was droefheid in Daniëls prachtige zwarte ogen, die meteen terugdwaalden naar een aandoenlijk hoopje... een kleine dode mol, door welke oorzaak dan ook verongelukt.

„Hij is dood,” zei Pamela sober. „Misschien een hond heeft hem gebeten, maar hij is dood en Daniël wil het niet geloven.”

„Ik zag z’n borst nog bewegen,” snikte Daniël, maar misschien was het de wind geweest die het diertje had beroerd.

„Daniël,” fluisterde Pamela en legde haar hand op de arm van haar vriendje, „hij is heus dood, maar misschien zag je bewegen omdat... his soul tries to get out.”

„Ja.” Mevrouw Doelsma hurkte bij het tweetal neer. „Ik denk dat het zo is, Pamela. Kom, Daniël, we zullen met deze tak de grond een beetje uithollen. De mol hield ervan onder de grond te zijn. We leggen haar daar neer.”

Daniël knikte en groef met een ernstig snuitje een kuiltje, waarin hij de dode mol heel teder neervlijde.

Later liep mevrouw Doelsma met de kinderen terug, twee kleine handen in de hare en ze hoopte vurig dat deze twee kinderen later iets zouden bewaren van de warmte, de liefde en de zuiverheid die ze zo sterk had gevoeld in de twee verschillend gearde kinderen. Pamela bleef echter een eenling, en trok zich nog meer terug toen Daniël van school vertrok. Ze werd pas weer gelukkig toen het gezin naar Engeland vertrok, hoewel ze ook daar voorzichtig was in de contacten met vriendjes en vriendinnetjes.

Aan dat gelukkige leven daar kwam een eind toen er een dramatische

gebeurtenis plaatsvond. Haar vader stortte na die vreselijke tijd in, en toen hij weer hersteld was, besloten haar ouders terug te keren naar Nederland. Maar het werk in Nederland lag Peter Meadows niet, het personeel vond hem hooghartig en incapabel. Voor de tweede keer, en waarschijnlijk voorgoed, stortte Peter Meadows in.

Niets van deze afschuwelijke tijd voor het kleine gezin Meadows kwam naar buiten. Eensgezind zwegen ze. Peter Meadows bleef ziek. Op zijn werk werd iemand anders aangesteld. Op een kwade dag insinueerde iemand, want het is altijd een anonieme persoon waar iedereen zich later achter verschuilt, dat alles wat zich rond Meadows had afgespeeld, in de doofpot was gestopt. Waarschijnlijk had die Meadows de firma opgelicht of zo en was hij op ziekteverlof gestuurd. Ze hadden toch zo'n mooi huis, dat was vast geen zuivere koffie. De beschuldiging ging een eigen leven leiden, omdat hij nooit weersproken werd. Pamela, ouder en de Nederlandse taal beter machtig dan vroeger, was de eerste die de lastercampagne gewaarwerd. De vader van één van haar klasgenootjes werkte bij dezelfde firma en had zich geërgerd aan de arrogante en zwijgzame Meadows.

De trieste gebeurtenissen hadden de eenling Pamela nog stiller en meer teruggetrokken gemaakt. Omdat ze de roddel alleen probeerde te verwerken en de betreffende klasgenoot helemaal niet mocht, vergat Pamela een keer haar rust en reserve.

Marita Felmer stond met haar rug naar Pamela op het schoolplein de affaire uit de doeken te doen. Niemand waarschuwde haar. Niet echt loyaal, maar ze waren misschien tuk op een relletje of Marita's geroddel zat. De roddelaarster schrok geweldig toen Pamela op haar dook en haar twee fikse oorvijgen, links en rechts keurig verdeeld, toediende.

„Waardeloos monster,” beet Pamela haar toe en duwde Marita weg. Het meisje verloor haar evenwicht en had geluk dat ze in het zachte gras belandde.

„Wat betekent dit?” Een harde hand trok de nog steeds driftige Pamela achteruit. Kwaad keek ze om. Het liet haar koud dat het de directeur was.

„Zij viel me aan, meneer, zo maar,” zei Marita, die weer van de grond opkrabbelde. „Dat kind is dol!”

Niemand gaf commentaar. De directeur was streng en iedereen had ontzag voor hem. Niemand werd graag weggestuurd met het eind van de schooltijd in zicht.

Meneer Pitzman mocht de rustige en goed lerende Pamela Meadows wel. Het voorval bewees voor hem maar weer eens dat je mensen zelden leerde kennen. Pamela was wel de laatste waar hij een vechtpartijtje van had verwacht. Hij keek de beide jongedames aan.

„Mee. Allebei!” Gedwee volgde het tweetal Pitzman naar zijn kantoor. Hij nam eerst Pamela apart.

„Schaam jij je niet, Meadows?” vroeg hij dringend.

„Nee,” antwoordde Pamela koeltjes. „Ik begrijp dat ik u een uitleg moet geven, maar het enige wat ik erover kan zeggen is dit: ik houd niet van roddel en laster. Marita heb ik op heterdaad betrapt. De stoppen sloegen bij mij door. Ik vind dat ze die draaien om haar oren dubbel en dwars verdiend heeft.”

„Jij speelt hier eigen rechter?”

„Ze heeft mijn familie met rust te laten,” zei Pamela, nu heel fel. „Ik praat ook niet over haar vader. Ik heb Marita trouwens ook nog een waardeloos monster genoemd.”

Pitzman keek haar nadenkend aan. „Hm. Zou je misschien voor die paar weken dat je nog op school bent die losse handjes van je kunnen betugelen?”

„Ja, als zij haar losse tong betuugelt,” bitste Pamela.

Pitzman zuchtte. Toen keek hij haar autoritair aan en zei: „Laat dat maar aan mij over. Je kunt gaan. Denk erom, onder alle omstandigheden: handjes thuis. Begrepen?”

„Ja, dat zal niet aan mij liggen,” antwoordde Pamela, waarna ze van schrik bijna over haar voeten tuimelde omdat Pitzman een daverende klap op zijn bureau gaf en donderde: „Moet jij beslist het laatste woord hier hebben, Meadows?”

Pamela keek naar het mishandelde bureaublad en klemde haar lippen stijf op elkaar.

„Je kunt gaan, Meadows,” zei Pitzman. Pamela boog zwijgend en overdreven en verliet met opgeheven hoofd de kamer. Pitzman moest stiekem grijnzen. Hij liet Marita komen.

In tegenstelling tot Pamela speelde Marita het lieve, onschuldige meisje en vertelde, een en al zelfbeklag, hoezeer ze was geschrokken.

„Ik had echt niets gedaan,” beklemtoonde Marita met een hoog stemmetje. „Ze sloeg heel hard, het doet nog pijn.”

„Zo, niets gedaan, zeg jij. Dus Pamela viel jou zonder enige reden aan? Waarom juist jou?”

„Omdat ze een hekel aan me heeft,” zei Marita vinnig. Pitzman keek haar doordringend aan. „Ze... ze dacht dat ik iets van haar vader zei, denk ik.”

„Oh, dacht ze dat? Maar dat is natuurlijk niet waar, Marita? Waarom dacht ze dat? Ken jij haar vader zo goed?” Het klonk allemaal verdacht zachtmoedig en Marita werd zenuwachtig. „Niemand kent die familie. Maar mijn vader werkt in hetzelfde bedrijf en haar vader is eerst ziek geworden en daarna de laan uitgevlogen. Er stak vast meer achter, maar de directeur houdt hem nog steeds de hand boven het hoofd.”

„Nee,” zei Pitzman vriendelijk, „jij roddelt helemaal niet, hoe kon Pamela dat nou denken?”

Toen werden zijn ogen en zijn stem zo scherp als een dolk. „Heb het hart niet dat je in de laatste weken dat jullie op mijn school zijn, nog één keer iets over Pamela en haar familie zegt! Begrepen? Je krijgt een zwijgverbod, Marita Felmer. Ik trap je van school als je je daar niet aan houdt. Ingerukt... mars!”

Pamela en Marita negeerden elkaar keurig. Pamela deed het rustig en van nature: ze zag Marita eenvoudig niet. Marita liet met woeste hoofdgebaren en opgetrokken neus blijken dat ze niets met Pamela te maken wilde hebben.

Thuis sprak Pamela zelden over school. Ze kon goed leren. Het eindexamen was voor haar nauwelijks opwindend, ze wist dat ze er goed voor stond. Ze had het gewoon niet naar haar zin op school, maar paste ervoor dat thuis te openbaren. Ze had een sterk gevoel van bescherming tegenover haar ouders. Ze hadden genoeg ellende meegemaakt. Het was gedeeltelijk haar eigen schuld dat ze zo buitengesloten werd, maar het stak toch. Niemand had ooit moeite gedaan nader tot haar te komen. Ze accepteerde het echter, en pas bij haar ouders voelde ze zich thuis. Er was veel in hun leven gebeurd, maar thuis hing wel een goede sfeer.

Haar vader was meestal in de tuin bezig, waar hij fantastische rozen kweekte. Pamela keek vaak verlangend naar ze, zij had graag bloemen op haar kamer, maar haar vader wilde niet dat er voortdurend bloemen werden geplukt. Omdat er om iedere bloem gesmeekt moest worden en moeder en dochter daar geen zin in hadden, zochten ze ten slotte hun heil waar de meeste mensen dat zoeken: bij de bloemenman.

Ze vonden het beiden dwaas, met een tuin boordevol bloemen. Maar

vaders rust was hun meer waard, nadat hij na veel gezeur van zijn dochter uitgevallen was: „Stop it, Pamela. Ik wil niet dat mijn bloemen wegwijnen in een vaas. Daar heb ik ze niet voor gekweekt. In de tuin zijn ze mooier. Het is tenslotte het enige wat ik nog heb: bloemen en planten kweken.”

's Middags, als Pamela van school kwam, dronk ze vaak met haar moeder een kopje koffie in de grote zitkamer. Meestal kwam daddy – ze kon het oerhollandse vader of papa niet over haar lippen krijgen – niet veel later ook een kopje halen.

De middag voor de diploma-uitreiking was het niet anders. Pamela had zich behaaglijk in een stoel genesteld en keek de kamer rond. Het was een grote, zonnige ruimte met zware meubelen. De open haard was groot en imposant, met een prachtig gebeeldhouwde schouw en kostbare oude tegeltjes. Aan de wand vielen drie bijzonder mooie schilderijen op, en een ouderwetse grote boekenkast. Op de tafel in de hoek stond een enorme kristallen bokaal op een zilveren voet, vol met langstelige rode rozen; gekocht bij de bloemenman.

In de andere hoek, bijna verstopt in de zware fluwelen gordijnen, stond een nuffig klein tafeltje op dunne pootjes. Er stond een kleine foto in een goudkleurige lijstje op, een gouden minigolfstick op een witmarmeren voetstukje – duidelijk een sporttrofee – en een goudkleurige bal. De bal bleek bij nader inzien de vorm van een ei te hebben en was uitbundig versierd met diamantjes, safieren, robijnen en smaragden. Het ei schitterde vrolijk in de donkere hoek, en als het zonlicht erop viel, werd het zelfs oogverblindend.

Pamela had dit keer geen oog voor de inrichting en treuzelde met haar kopje. Haar kleine blonde moeder verbaasde zich hierover. Pamela was altijd het zonnetje in huis.

„Wat is er, Pamela? Je bent zo stil,” vroeg ze.

Pamela zuchtte. Ze kon deze keer niet vermijden het onderwerp school aan te snijden: „Ik vind het vervelend dat als de diploma's uitgereikt worden, iedereen zijn familie meeneemt. De trotse ouders, je weet wel. Maar ik heb daar mooi geen zin in, ik ga jullie niet tentoonstellen.”

„Maar wij zijn ook trots op jou,” zei mevrouw Meadows. „Dad heeft de laatste tijd weer veel hoofdpijn, maar ik zou toch mee kunnen komen? Als je dat graag wilt, waarom niet?”

„Ja, maar ik wil het niet,” weerde Pamela af. „Ik bedoel, ik zou het fijn vinden hoor, met mijn ouders of alleen met jou daar te verschij-

nen. Maar...” Ze aarzelde even. „Nou ja, je weet dat jullie door Dads ziekte nooit op de ouderavonden konden komen. Daar was, achteraf, kritiek op. Nu vind ik dat jullie dan niet op het laatst wel moeten komen.”

Mevrouw Meadows schonk zwijgend nogmaals koffie in. Het derde kopje stond onaangeroerd. Verstolen keek ze naar buiten, waar ze haar man naar de rozen zag staren. Het drong tot haar door dat ze te gemakkelijk aannamen dat Pamela het wel redde. Ze eiste weinig, ze leerde goed, ze probeerde de zon in huis te zijn en ging haast nooit uit. Zijzelf schonk alle aandacht aan haar man, omdat Pamela zich blijkbaar buitengewoon goed kon redden in het leven. Vandaag voelde ze weer hoe gemakzuchtig dat gedacht was. Natuurlijk had ook Pamela haar zorgen. Ze uitte het alleen zelden.

„Zou Gregory niet met je mee kunnen gaan?” opperde mevrouw Meadows.

„Dat vergat ik te zeggen. Hij heeft gebeld en blijft een paar dagen.” Die eeuwige Gregory, net een klit, dacht Pamela. Ze was beslist niet gesteld op haar Engelse neef. „O nee, mam. Gregory is net zo’n ongewenste voogd. Ik zie me al met dat stuk verbeelding de aula binnenstappen. Altijd ben ik alleen, en dan kom ik met een opgedirkt Engels vriendje aanzetten, want dat denken ze natuurlijk!”

Pamela moest lachen om het idee. Als Gregory een leuke, sportieve knaap was geweest, had ze hem gevraagd het spel mee te spelen. Maar zijn aanwezigheid irriteerde haar in hoge mate, hoe vriendelijk hij ook probeerde te zijn. Hij gedroeg zich werkelijk als de zoon des huizes, en dat kon Pamela helemaal niet verdragen. Hij schaakte urenlang met dad, bracht bloemen mee voor mam en probeerde haar altijd mee uit te nemen.

Al tijden zaten ze minstens om de twee maanden een lang weekend met Gregory opgescheept. Ze verdroeg het alleen omdat haar ouders prijs stelden op zijn ‘attente gezelschap’.

„Het was maar een idee,” zei mevrouw Meadows zuchtend.

„Je bent lief,” suste Pamela. „Hij mag me komen ophalen na afloop. Maar meer ook niet.”

„Ben je alleen?” vroeg een van haar klasgenoten verwonderd.

Pamela knikte kort. Achter haar zat Marita Felmer, met haar ouders, haar jongere zus en haar oudere broer met een vriend. Ze knipoogde tegen haar vriendin. Die Meadows was weer alleen, zie je wel. Maar Marita verloor al gauw haar belangstelling voor Pamela en keek naar

Bertil, de vriend van haar broer. Ze was zeer gecharmeerd van deze knappe, rustige dierenarts, die populair was om zijn vermogen voor feesten en partijen in familie- en vriendenkring hele musicals in elkaar te draaien. De meeste liedjes waren zo goed, dat velen hadden gezegd dat hij er iets mee moest doen. Onverschillig, zo leek het, wuifde hij dat altijd weg. Marita dweept met Bertil, maar die gevoelens waren beslist niet wederkerig. Bertil verveelde zich stierlijk op de uitreiking en vroeg zich af waarom hij erin had toegestemd te komen. Zijn ogen dwaalden naar het meisje schuin voor hem, de enige die alleen was. Wat triest. Ze keek een beetje stug en verveeld, maar dat kon een houding zijn.

„Heeft dat meisje geen vrienden of familie?” vroeg hij fluisterend aan Marita. „Ze zit daar zo eenzaam. Waarom vragen we niet of ze hier komt zitten?”

„Dat wil ze niet,” zei Marita minachtend. „Ze is volstrekt onmogelijk. Ze slaat erop als je over haar ouders praat. Er is iets niet in orde met die vader, uit zijn baan gegooid, te lange vingers, denk ik. Gewoon waardeloze lui.”

Bertil zweeg. Deels omdat hij het erg voor het meisje vond, deels om het leedvermaak en de harteloosheid van Marita, die een klasgenootje zo in de grond kon trappen. Hij had nooit een zwak voor Marita gehad, maar hij begon nu een hekel aan haar te krijgen. Pamela hoorde het natuurlijk. Marita dempte haar stem niet, want Pitzmans dreigement haar van school te sturen, was nu niet meer actueel. Ze kwam haar diploma halen en dat was het. Met plezier sprak ze dus hardop, zodat Pamela het kon horen. Pamela keek om en haar ogen, zo koud als ijs, keken recht in die van Bertil. Ze had haar mondhoeken verachtelijk naar beneden getrokken en haar gezicht was wit en vertrokken.

„Zie je,” lispelde Marita en stootte Bertil aan, „hoe dat schepsel je aankijkt. Ze heeft me al eens geslagen, echt waar. Het is een loeder.” Bertil duwde Marita, die hinderlijk tegen hem aandrong, terug. „Asjeblijft Marita, laat mij er buiten. Geen wonder dat ze zo kijkt, ze verstond je natuurlijk. Ik vind dit erg onaangenaam.”

Nukkig haalde Marita haar schouders op en keek strak naar het podium. Pamela draaide haar hoofd terug. Als Bertil naar het gebeuren voor hem wilde kijken, had hij telkens Pamela's verbeterde bleke gezichtje in het vizier. Pamela bewoog haast niet meer, en bleef hooghartig voor zich kijken.

Voor het eerst was Pamela gelukkig met het feit dat Gregory haar kwam afhalen. Ze had haar diploma in de hand en stond tussen haar klasgenoten in de hal van de school naar de regen buiten te kijken. Gregory kwam in zijn belachelijk dure en luxe Engelse sportwagen voorrijden. Ook al kwam hij slechts voor een weekend, zonder auto kwam hij niet. Hij stak van Dover over naar Calais en suisde dan in een vaart naar zijn familie in Nederland.

Niemand wist wie hij was, want Pamela sprak nooit over iemand. Ze zagen alleen een jonge, goedgeklede vent met een dure sportwagen en uitgerekend Pamela hoorde bij hem! Pamela glimlachte heimelijk en knoopte haar jas dicht. Deze kleine wraak smaakte zoet. Achter Gregory reed Marita's vader voor en ze stapten met z'n allen naar buiten. Gregory stond met een paraplu in zijn hand de deur voor haar open te houden.

„Zie je wel dat ze het achter haar ellebogen heeft,” siste Marita vol machteloze woede en stikkend van jaloezie.

„Hou je in,” zei haar broer. „Zo'n wagen zegt niks.”

„Nou, deze toevallig wel,” zei Bertil droog. „Hij is nieuw en peperduur. Dat jongetje leek me trouwens ook nogal kostbaar...”

Geërgerd en op een onverklaarbare manier teleurgesteld liet Bertil de familie Felmer instappen. Want een onmogelijke zuster had zijn beste vriend. En dat kind waar hij de halve middag medelijden mee had gehad omdat ze zo alleen zat, reed me daar triomfantelijk weg met een duur vriendje in een onbetaalbare sportwagen. Wat een grap! In ieder geval was het leerzaam geweest: mensen zijn zelden wat ze lijken te zijn.

„Waarom mocht ik niet mee met je? Je ouders konden niet,” mokte Gregory terwijl hij zijn weg in het verkeer zocht.

„Dat jij heel wat geld verspilt met het heen en weer reizen tussen Sussex en Nederland, moet jij weten, maar ik hoef je nog niet overal mee naartoe te nemen,” bitste Pamela.

„Mijn ouders en ik willen de familieband stevig houden en jullie willen beslist hier blijven wonen. Nou, dan kom ik regelmatig.”

„Het lijkt wel een soort straf,” schamperde Pamela, om meteen te vervolgen: „Luister Greg, je weet wel dat wij elkaar niet sympathiek zijn. Ik vind het heus wel... loffelijk, of hoe je het noemen wilt dat jij je geroepen voelt namens de familie een oogje in het zeil te houden hoe het mijn vader en moeder vergaat. Maar ik zorg heus wel voor ze. Jij kunt je wel inbeelden een zoon voor ze te zijn, maar

dat ben je niet! Je bent een neef. Hoe hard het ook klinkt, en ik wil niet ongestraft lijken: blij eens wat langer weg! Terwille van mijn ouders, Gregory.”

„Wie zegt dat jij gelijk hebt?” vroeg Gregory heftig. „Wat jij zegt is toch ook geen evangelie, of wel soms?”

„Nee,” beaamde Pamela, „maar jij zit er niet mee als ik na jouw vertrek de depressies weer op moet vangen. Jij denkt weer goed werk te hebben verricht. Maar is dat wel zo? Is het zo onbaatzuchtig? Of wil je de familie blijven binden, laten zien dat jullie er zijn en altijd zullen blijven? Misschien wil je ons wel overhalen terug te keren in de clan die we zijn ontvlucht? Ja, dat nemen jullie mij en moeder kwalijk, dat we weer naar Nederland gegaan zijn. Wij willen alleen rust en met rust gelaten worden. Trek niet aan ze, het is niet goed, ik weet het zeker.”

Gregory gaf geen antwoord en keek strak naar buiten. Pamela zuchtte teleurgesteld. Ze had het niet eerder durven zeggen tegen hem. Nu had ze het er zo uitgeflapt. Had ze dat ook gezegd als ze niet zo'n ingewortelde afkeer van hem zou hebben gehad? Waarom had ze dat? Hij was haar neef en deed altijd lief en vriendelijk. De oorzaak was waarschijnlijk de vasthoudendheid van de familie in Engeland om de weggelopen schapen terug te fluiten. Nee, schapen floot je niet terug, je stuurde er een hond achteraan. In dit geval speelde Gregory voor een keurig afgerichte schapershond. De familie was nooit blij geweest met dads huwelijk met het Nederlandse meisje.

Toen ze thuis binnenkwamen, liep haar moeder haar tegemoet en sloeg haar armen om Pamela heen: „Gefeliciteerd met je diploma, meisje.”

Haar vader stond naast haar en weinig uitbundig als hij was, kuste hij zijn dochter met een zekere plechtigheid op haar wang. Ernstig zei hij dat hij heel blij was met de goede resultaten die ze had bereikt. „Wat leuk dat Gregory je afgehaald heeft, hè?”

„Nou, hij is altijd zo attent,” zei ze droog. Pamela had al spijt van het verzoek aan haar neef. Haar vader had misschien de vaste band met zijn familie nodig. Hij mocht Gregory graag. Haar moeder en zij voelden dat ongetwijfeld veel minder. Ze was vastbesloten hem na de thee – Gregory haatte koffie – te vragen het te vergeten, toen hij onder het genot van een kopje aan zijn oom vroeg: „Zegt u maar eerlijk als u vindt dat ik te veel kom, oom Peter, dan ziet u mij voorlopig niet meer.”

„Wat? Wie zegt dat? Pamela?” Haar vader kwam overeind en zijn gewoonlijk bleke gezicht werd vuurrood. „Schaam jij je niet, Pamela? Hoe kun je zo bot en ongastvrij zijn? Ik stel het juist bijzonder op prijs dat Gregory zo vaak komt. Ik wil de band met mijn familie bewaren en zeker met Gregory, de beste vriend van...” Peter Meadows stem brak. Hij keek Pamela plotseling weemoedig aan. „Begrijp je dat?”

„Ja daddy,” zei Pamela schuldbewust. „Het spijt me.” Maar haar woede laaide op toen ze de triomf in Gregory’s ogen zag. Wat een goedkope zege, en wat liet hij zich hiermee in zijn kaart kijken. Ze had nooit minder behoefte gehad aan haar vaders familie dan op dat moment.

Toen Gregory een paar dagen later vertrok, zwaaide ze hem niet, zoals haar ouders, uit. Ze stond in de zitkamer bij het kleine tafeltje en bekeek in het goudkleurig lijstje de foto van haar broer Richard. Ze staarde naar de golftrofee waar hij zo trots op was geweest en het goudkleurige ei, dat Richard eens van zijn oom had gekregen.

Over Richard werd niet meer gesproken, maar hij was geen dag, geen uur uit de gedachten van zijn ouders en zuster.

HOOFDSTUK 2

De maanden die volgden op haar examen waren moeilijk voor Pamela. Haar mogelijkheden voor een carrière of studie waren beperkt, omdat ze zich zo verantwoordelijk voor haar ouders voelde. Zij hadden vier jaar na het wegvallen van hun enige zoon dat eindeloze verdriet nog steeds niet kunnen verwerken. Het verdriet had ook een stempel op Pamela’s meisjesjaren gedrukt. Ze kon zich daar nog steeds niet van losmaken en het was voor haar ondenkbaar dat ze het ouderlijk huis zou verlaten. Haar eigen keus, want haar ouders zouden haar nooit tegenhouden als ze elders een toekomst zou willen opbouwen.

Het lukte in die rusteloze maanden niet iets geschikts in de omgeving te vinden. Pamela wist ook niet waar ze naar zocht, totdat ze op een ochtend, na een paar boodschappen te hebben gedaan op de terugweg uitgerust had op een bankje in het park. Dicht bij huis genoot ze even van de zon. Ze bleef niet lang alleen want een jonge vrouw met een half dozijn kinderen betrad het park. De kinderen vlogen

kwetterend naar de zandbak en de vrouw glimlachte naar Pamela en ging naast haar zitten. Ze wees op de klimtoestellen en de bank en zei: „Fijn dat er in deze parkjes ook aan vermoeide moeders wordt gedacht. Zij kunnen mooi ravotten en ik kan rusten, zalig!”

„Zijn die allemaal van u?” vroeg Pamela met ontzag in haar stem. „Dat kan toch niet, ze zijn allemaal van dezelfde leeftijd. Is het een schooltje?”

„Nee, ze gaan wel naar school of een dagverblijf, maar ze zijn bij mij thuis. Het zijn allemaal kindertjes die het moeilijk hebben thuis. Onhoudbare omstandigheden, zoals een moeder die weggevallen is en een vader die het niet aan kan, of omgekeerd. Een nieuwe vader of moeder die het kind niet accepteert, of nog erger, het kind wordt geïntimideerd... een heel scala van problemen. Dat zijn mijn kindertjes dus allemaal.”

Spontaan zei Pamela: „Het lijkt me heerlijk met kinderen te werken.”

„Ja. Maar zie het niet als ideaal, want zo leuk is het niet altijd.”

Terwijl ze met Pamela sprak, hield de blonde vrouw de kindertjes in het oog. Zo kon ze net voorkomen dat een pupil 'n klein tenger jongetje met een schepje aftuigde. Ze wrong het schepje uit de handen van de ruziemaker en zei: „Dat mag niet.”

„Neemt hij genoeg met die opmerking?” vroeg Pamela verbaasd. „Het lijkt me dat hij drommels goed weet dat het niet mag maar hij doet het toch.”

„Zoals het grootste deel van de mensheid weet dat iets niet mag en het toch doet,” was het droge antwoord. „Zeg, zit jij om werk verlegen? Je mag als proef een paar maanden komen helpen en dan kun je bekijken of je dit werk echt wilt, een opleiding gaan volgen.”

„Ik heb zoiets helemaal niet gezegd,” weerde Pamela tamelijk stug af. Ze vond het nogal brutaal van die vrouw zoiets voor te stellen, alsof het een vaststaand feit was dat ze wilde. Ze zweeg verder. De andere vrouw zweeg ook en hield intussen de spelende kinderen in het oog. De stilte begon, althans voor Pamela, pijnlijk te worden. Daarom zei ze, heel afstandelijk: „Ik had na het atheneum een universitaire studie willen gaan volgen maar door bijzondere omstandigheden kan dat nu niet. Het is geen financiële kwestie die het me onmogelijk maakt, het zijn ook niet mijn ouders, het is mijn eigen gevoel dat de doorslag geeft. Het is evenmin omdat ik een of andere moeilijke liefdesgeschiedenis beleef.”

„Dan zijn de meest voor de hand liggende oorzaken uitgeschakeld.

Mijn naam is Ellis Verbruggen, mag ik de jouwe weten?"

„Pamela Meadows,” zei Pamela verbluft omdat de ander probleemloos en niet nieuwsgierig aanvaardde dat een mens buiten de meest voor de hand liggende oorzaken nog heel veel andere redenen kon hebben om een andere richting te kiezen dan de bedoeling was geweest.

„Ik dacht alleen maar dat je graag iets om handen wilde hebben,” zei Ellis Verbruggen voorzichtig. „Maar je bent nogal een kruidje-roer-me-niet. Ik neem het je niet kwalijk want ik val je er ook heel vreemd mee op je dak. Het is een feit dat ik momenteel heel erg om wat extra hulp zit te springen, maar niet om eentje die het wel heeft gezien als ze een straatje om is geweest met de kinderen en geholpen heeft met tafeldekken en toezicht houden. Ik verlang niet dat je de vloeren komt dweilen, dat is trouwens met onze moderne hulpmiddelen ook al niet erg. Verbeeld je hoe je in vroeger dagen zuchtend op je knieën met een grote dweil over de vloer moest rond kruipen, wat erg, hè?"

Ze keken elkaar meewarig aan en schoten daarna in de lach, niet om het feit maar omdat het zo medelijdend klonk, alsof zich het treurige feit op dat moment voor hun ogen afspeelde.

„Mag ik eens komen kijken?" vroeg Pamela en knikte in de richting van de zandbak. „Het klinkt misschien eigenwijs, want ik heb er geen cent verstand van; met kinderen wandelen is prettig maar hebben ze thuis geen zandbak? Dat lijkt me wel rustiger en comfortabeler omdat ze hier voortdurend proberen vreemde kinderen uit de bak te werken en met zand te gooien. De mevrouw op de bank hiernaast heeft al twee keer haar kroost gered en een van uw discipelen berispt."

„Ik moest wel even uitwijken met de lastigsten,” legde Ellis Verbruggen kalmpjes uit. „Omdat ik momenteel te weinig hulp heb, raakt het overblijfsel van mijn staf overwerkt en wordt kribbig. Het valt ook niet mee als je krap in je tijd zit en een van de kinderen krijgt, zonder dat iemand dat in de gaten had, medelijden met de bloemetjes die net een kleine storm hebben doorstaan. Het is een oud huis waarin we wonen en in dat soort huizen vind je altijd weer onverwachte hoeken. Het blonde jongetje dat daar zo rustig zit te spelen, heeft een binnen tuintje gebouwd. Een paar bakjes aarde op de grond, een paar bakstenen die hij in de schuur had gevonden eromheen en de geteisterde bloemetjes zo in de aarde. Jason moest

hulen omdat de bloemetjes dood gingen, toen zagen we overigens zijn tuin pas.”

„Ach, wat lief,” zei Pamela zachtjes en haar ogen werden vochtig. Ze zag opeens weer de zonnige herfstdag in de grote tuin in het zuiden van Engeland en de handenvol bloemen die Richard en zij hadden geplukt, vooral kleine, paarse herfstasters en misschien waren hun ouders niet zo blij geweest met de plundering van het bloemperk, maar mama had de bloemen meteen liefderijk verzorgd en gezegd dat ze er erg blij mee was. Daddy had toch een beetje gebromd, hij hield niet van afgeplukte bloemen maar dat was hun toen nog niet duidelijk.

„Heeft Jason straf gehad?” vroeg ze.

„Nee, maar ik heb hem wel het hoe en waarom uitgelegd. Dat bloemen zich buiten veel beter voelen en dat aarde niet op de grond in huis hoort. Dat zag hij toen ook wel in, maar het was vervelend voor het meisje dat de troep moest opruimen. Zij had zich net mooi opgepoetst, omdat ze met haar vriend uit zou gaan. Ze was doodgewoon kwaad en teleurgesteld, dus heb ik haar maar gauw geholpen maar ja... het probleem blijft. Onze mensen worden niet bepaald rijk van hun salaris, dat is geen stimulans voor nieuwe krachten.”

„Dat is voor mij niet het belangrijkste en ik weet ook echt niet of het de carrière is die ik zal kiezen. Maar ik wil wel een paar maanden helpen, daarna kan ik dan zien wat ik verder ga doen. Ik denk dat mijn ouders het ook wel aardig zullen vinden dat ik iets ga doen, maar... eh... nou weet ik nog steeds niet waarom ze thuis geen zandbak hebben om lekker de baas te spelen en in te knoeien.”

„Ja, weet je, we hebben geen zandbak omdat we zo'n afschuwelijk klein stukje tuin hebben. Alle grond achter ons huis, op een kleine tuin na, hoort aan het andere huis. Dat heeft een belachelijk grote tuin, maar hij, de dierenarts, wil er niets van afstaan. Hij is behalve dierenarts ook dierengek en het lijkt daar meer op een privé-dierentuin. De kinderen vinden dat prachtig, die staan vaak bij de heg, maar ze kunnen niet op dat terrein want het is met gaas afgezet. Dat is misschien ook wel verstandig. Eerlijk gezegd was hij er lang voor wij daar kwamen dus waarom zou hij grond aan ons afstaan? Zo blij zal hij ook niet zijn met onze rumoerige bende, nietwaar? Er is trouwens helemaal niet met hem te praten. De dieren in de hokken betekenen alles voor hem blijkbaar. Het zijn dieren die ze bij hem afgeven en zo. Nou ja, daar valt niets aan te veranderen.”

Pamela werd langzamerhand echt enthousiast en ze nam afscheid van Ellis Verbruggen met de belofte dat ze nog dezelfde avond zou opbellen. Ze wilde er toch nog even over nadenken.

Ze viel dan ook bij haar ouders met de deur in huis: „Ik geloof dat ik een baan heb, tenminste... voorlopig. Het lijkt me erg prettig om te doen.” Ze luisterden zwijgend maar wel geïnteresseerd naar Pamela. „Ja, kind, als je het graag wilt, waarom niet?” vroeg haar moeder vriendelijk. Ze vond alles goed wat Pamela wilde en zo was het ook met haar vader. Er ging nu eenmaal niet veel van de twee nog vrij jonge mensen uit, ze leefden zonder enthousiasme, ze lieten zich leven en het was Pamela die min of meer het roer in handen probeerde te houden.

Ze zou hen graag nog eens enthousiast en echt blij hebben gezien maar de jaren regen zich aa nee en er gebeurde nooit iets, alleen Gregory kwam met de regelmaat van de klok op bezoek.

„Zo'n trouwe jongen,” zei mevrouw Meadows de laatste keer met warmte. Dat was twee weken geleden. „Maar het zal ook wel om jou te doen zijn, Pamela. Je bent nooit vriendelijk tegen hem, daarin ben je toch werkelijk verkeerd, kind.”

„Kan zijn,” had Pamela kort afgeweerd. „Hij is alleen maar m'n neef en ik mag 'm nou eenmaal niet, dat weet je toch allang. Hij voert zijn familiezin wel wat ver door, nou ja, jullie vinden het fijn als hij komt. Meestal ziet hij nog kans ook jullie mee uit te nemen, wat mij zelden lukt, nietwaar?”

„Ach, je weet dat we niet zo'n behoefte hebben aan uitgaan,” zei mevrouw Meadows kalmpjes. „Ik ben blij voor je, Pamela. Je kunt nu tenminste nadenken wat je uiteindelijk wilt, dit werk of studeren.” Pamela vroeg zich verwonderd af of het nu werkelijk nooit tot hen doordrong waarom ze zo hardnekkig thuis bleef hangen. Nee hoor, alles wat tot hen kwam, namen ze gelaten aan, zo hoorde het blijkbaar.

„Mooi, kind... mooi en veel succes, hè?” Dat zei Pamela's ver-strooide vader en hij glimlachte vriendelijk. „Ik hoop dat je het naar je zin zult hebben.”

Pamela belde naar Ellis Verbruggen. Ze wilde graag komen en Ellis was er blij mee.

Zo deed Pamela haar intreden in Ruisburg. Wie de naam verzonnen had wist niemand, maar geruis was er zeker en bijna voortdurend.

Pamela had nergens moeite mee, al wist ze dat ze stevig moest aan-